

ಅಂದದೂರು ಬೆಂಗಳೂರು!

ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ನಗರಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ನಗರದಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಪಂಚದ 221 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 198ನೇ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ?

ಬಡಗೇರ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕವೂ ನಗರ ಜೀವನದ ಬದುಕು ನರಕಸದೃಶವಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, 'ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಜೀವಿಸಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಗರ ಯಾವುದು' ಎಂಬ ಜಾಗತಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದರ ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಎಚ್.ಆರ್. ಕನ್ನಲ್ಯನಿ, ಮರ್ಸರ್ ನಡೆಸಿರುವ ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಮಹಾನಗರಗಳ ಸಹಿತ ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು 221 ನಗರಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ, ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ವಿಯೆನ್ನಾ ನಗರಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ನಗರಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜೀವನದ ಕಡೆಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದು, ಸ್ವಿಝರ್ಲೆಂಡಿನ ಜೂರಿಚ್ ಮತ್ತು ಜಿನೀವಾ ನಗರಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಯೂರೋಪಿನ ನಗರಗಳು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವುದು ಕುತೂಹಲಕರ.

ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದ್ದು 'ವಲಸಿಗರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರುವ ನಗರ' ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯದ್ದು 'ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ನಗರ' ಎಂಬ ವಿಭಾಗಗಳು. ಈ ಎರಡೂ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಹಿತ ಭಾರತದ ಮಹಾನಗರಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ದಯನೀಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೊದಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 140ನೇ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಎರಡನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 198ನೇ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದೆ! ನವದೆಹಲಿ ಮೊದಲ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 143ನೇ ಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ ಎರಡನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 123ನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ, ಮುಂಬೈ 144 ಮತ್ತು 215ನೇ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದೆ. ಕೋಲ್ಕತ್ತ 145 ಮತ್ತು 218; ಚೆನ್ನೈ 153 ಮತ್ತು 202ನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಲಸಿಗರ ಜೀವನಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಭಾರತದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಗರ! ಈ ವಲಸೆ ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಆಗಿರುವಂತೆಯೇ, ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂಬೈ, ದೆಹಲಿ, ಚೆನ್ನೈಗಳನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೀರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ 'ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ನಗರ'ಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ದೆಹಲಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿದೆ. ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ನಗರಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ನಗರದಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಪಂಚದ 221 ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 198ನೇ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ?

ಯಾವುದೇ ನಗರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ವಲಸೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಅವಕಾಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ- ವ್ಯಾಪಾರದ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ನಿಜ. ಜತೆಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಹೆಚ್ಚಳವೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವಲಸಿಗರು ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಲು ಕಾರಣ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತಂಪಿನ ಹವೆಯಿಂದಾಗಿ 15 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು 'ನಿವೃತ್ತರ ಸ್ವರ್ಗ' ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ನಿವೃತ್ತರ ಪಾಲಿಗೆ 'ಅಸ್ತಮಾ ರಾಜಧಾನಿ' ಆಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು, ನಿವೃತ್ತರಲ್ಲದವರ ಪಾಲಿಗೂ ಒತ್ತಡದ ಬದುಕಿನಿಂದಾಗಿ 'ಹೃದ್ಯೋಗದ ಕೇಂದ್ರ' ಎನ್ನಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಎರಡೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮುನ್ನಡೆ ಎತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು 'ಜಾಗತಿಕ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶ'ವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಹಲವು ಸಂಗತಿ ಗಳಿವೆ. ಕೇವಲ ಬಂಡವಾಳ ಹರಿದು ಬಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಲದು. ಆ ನಗರದ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಮಟ್ಟವೂ ಸಹನೀಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಹಾನಗರದ ವಲಸೆ ನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಉದ್ಯೋಗ ಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯದ ಸಾವಿರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವಲಸೆ ಬರುವ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು.. ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಖಚಿತ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಇದು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಿವಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೇಗೆ ಬೇಕೆಂದರೆ ಹಾಗೆ, ಅಡ್ಡಾ ದಿಡ್ಡಿ ಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದೇ ಅರ್ಥವಲ್ಲವೆ? ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಹಸಿರುಹಸಿರು ನಾವು ಯೂರೋಪಿನ ನಗರಗಳಿಂದ ಜೀವನ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಯಾವಾಗ?

■ ಬಿ.ಎಂ. ಹನೀಷ್